

Pedagogisch beleidsplan

BSO de Bosplaats

2026

1. Voorwoord.....	3
2. Leeswijzer	3
Gebruikte termen in het beleid	4
Locaties van de Bosplaats	4
3. Algemene doelstelling.....	4
3.1. Missie	4
3.2 Visie	4
3.3 Antroposofie.....	5
3.4 Kernwaarden.....	5
4. Natuurbeleving.....	9
5. Een karakteristiek per groep	10
Het jonge kind (4-7 jaar)	10
Het oudere schoolgaande kind (7-12 jaar)	11
7. Pedagogische kwaliteit:	11
7.1 Zes interactievaardigheden.....	11
Basale interactievaardigheden	11
Educatieve interactievaardigheden	11
7.2 Pedagogische doelen Riksen-Walraven	12
1. Emotionele en fysieke veiligheid bieden	12
Wat verstaan we hieronder?.....	12

Hoe zorgen we hiervoor?	12
Rol van de natuur	13
Rol van de pedagogisch medewerker.....	14
2. Persoonlijke competentie van kinderen bevorderen	14
Wat verstaan we hieronder?.....	14
Hoe zorgen we hiervoor?	15
Rol van de natuur	15
Rol van de pedagogisch medewerker.....	15
3. Sociale competentie van kinderen bevorderen	16
Wat verstaan we hieronder?.....	16
Hoe zorgen we hiervoor?	16
Rol van de natuur	17
Rol van de pedagogisch medewerker.....	17
4. Waarden en normen eigen maken (socialisatie)	18
Wat verstaan we hieronder?.....	18
Hoe zorgen we hiervoor?	18
Rol van de natuur	18
Rol van de pedagogisch medewerker	19
8. Beleidscyclus en kwaliteitsbewaking	19
8.1 Proces- en structurele kwaliteit.....	20
8.2 Veiligheid en gezondheid	20

1. Voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch beleid van BSO de Bosplaats, een document dat onze visie, missie, kernwaarden, pedagogische doelen, structuur en aanpak voor de opvang van onze kinderen samenvat.

Ons beleid is gebaseerd op vier pedagogische basisdoelen van Riksen-Walraven (2000):

1. Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid
2. Het bevorderen van persoonlijke competentie van kinderen
3. Het bevorderen van sociale competentie van kinderen
4. Socialisatie door overdracht van waarden en normen

Daarnaast is dit pedagogisch beleid meer dan een formeel document; het vangt de bezieling en passie van ons werk. Het biedt een helder begrip van onze ziens- en handelwijze en is tevens een waardevol hulpmiddel voor (nieuwe) ouders, maar ook voor nieuwe, of invalkrachten, zodat zij zich kunnen inlezen in onze werkwijze.

Ons beleid wordt regelmatig geëvalueerd en aangepast om te blijven voldoen aan de behoeften van de kinderen en onze gemeenschap. De visie, missie en kernwaarden zijn in samenwerking met onze pedagogisch medewerkers gecreëerd, waardoor dit plan een gezamenlijk gedragen fundament heeft.

Wij nodigen u uit om ons werkplan te lezen en meer te leren over hoe wij bij de Bosplaats een veilige, stimulerende en liefdevolle omgeving voor elk kind creëren.

2. Leeswijzer

Ons pedagogisch beleid bestaat uit twee belangrijke documenten:

1. **Het pedagogisch beleidsplan**
2. Dit document (dat u nu leest) beschrijft onze **missie, visie, kernwaarden en pedagogische doelen**. Het is ons kompas en geeft richting aan al ons pedagogisch handelen.
3. **Het pedagogisch werkplan**

Dit document bevat alle praktische zaken voor de dagelijkse gang van zaken op De Bosplaats. Hierin staan de taken, afspraken en formaliteiten die ervoor zorgen dat het pedagogisch beleidsplan werkelijkheid wordt in ons dagelijkse werk.

Gebruikte termen in het beleid

- **PM'er:** verwijst naar 'Pedagogisch Medewerker'.
- **Hij/Zij:** wanneer we in dit document spreken over 'hij' of 'zij', verwijzen we naar zowel jongens, mannen, meisjes, vrouwen als genderneutrale personen.
- **Ouders:** Hiermee bedoelen we ook verzorgers, alleenstaande ouders en andere vormen van gezinnen.

Locaties van de Bosplaats

De Bosplaats heeft drie locaties (in Zeist) te weten:

- Socrateslaan
- Bergweg
- Burg. Van Tuyllaan

Ons pedagogisch beleidsplan en werkplan gelden voor alle locaties. Daarnaast heeft elke locatie een eigen **informatieblad**, waarin de specifieke dagstructuur en praktische details voor die locatie staan beschreven. Dit zorgt ervoor dat nieuwe medewerkers of invallers snel en duidelijk weten hoe alles op de betreffende locatie verloopt.

3. Algemene doelstelling

3.1. Missie

Bij de Bosplaats bieden we een warme en veilige omgeving waar het kind zich thuis voelt en zich optimaal kan ontwikkelen.

We werken vanuit de beginselen van de antroposofische pedagogiek. Dit doen we door middel van aandacht voor het ritme van de seizoenen en activiteiten die gericht zijn op natuurbeleving, waardoor een respectvolle verbinding met de/onze natuur wordt gevoed.

Door samenwerking met ouders en de vrijeschool, liefdevolle en duidelijke begeleiding, het gebruik van natuurlijke materialen en biologisch (dynamische) voeding, ondersteunen we de gezondheid en ontwikkeling van het kind.

3.2 Visie

De Bosplaats wil een tweede thuis bieden waar het kind zich geborgen, gewaardeerd en geïnspireerd voelt. Natuurbeleving zien wij als een bron van verbinding, inspiratie en

heling en staat bij ons dan ook centraal. Door aanwezig te zijn in het hier en nu, ondersteund door het bewust zijn van de/onze natuur, creëren we ruimte voor waarneming en responsiviteit naar de behoeften van het kind. Ons vertrouwde dagritme geeft kaders waarbinnen keuzevrijheid is voor eigen inbreng van het kind en waarbinnen spel en plezier worden gezien als essentiële aspecten van leren en ontwikkelingen.

3.3 Antroposofie

Rudolf Steiner, de grondlegger van de antroposofie en vrijescholen, zag ieder kind als uniek, met eigen talenten en mogelijkheden die ruimte moeten krijgen om zich te ontwikkelen. Zijn pedagogische benadering richt zich op de ontwikkeling van hoofd (denken), hart (voelen) en handen (motoriek), waarbij een balans tussen deze drie essentieel is. Kinderen ontwikkelen zich in ritmische fasen van zeven jaar, en deze fasen vragen om specifieke aandacht.

Bij de Bosplaats sluiten we aan bij deze visie door een klimaat te creëren waarin kinderen zich geborgen voelen en hun eigen weg kunnen vinden. We hechten waarde aan het stimuleren van de persoonlijke, emotionele en sociale ontwikkeling van kinderen, zonder prestatiedruk. De groepsleiding begeleidt de kinderen vanuit een relatie van verbinding, en biedt hun vrijheid om zelf te kiezen wat ze willen doen, in een huiselijke en ontspannen omgeving. Door middel van activiteiten, spel en verhalen sluiten we aan bij hun ontwikkeling en bieden we de kinderen de ruimte om hun fantasie en creativiteit te ontplooien.

3.4 Kernwaarden

Bij de Bosplaats zijn we samen met de PM'ers in dialoog gegaan om te kijken waar het ons ten diepste gaat. Waarom doen we wat we doen? Wat willen we bieden aan kinderen en ouders? Vanuit welke plek in onszelf willen wij handelen?

Samen zijn we tot de volgende kernwaarden en aanpak gekomen:

Kernwaarde	Doel	Aanpak
Spelen	Wij bieden kinderen de vrijheid en het plezier van spelen, zodat ze al doende leren, hun creativiteit ontwikkelen en sociale	Vrij spel faciliteren: Wij bieden een omgeving met natuurlijke materialen en speelgoed (zoals blokken, zand, en doeken) die kinderen uitnodigen om hun fantasie te gebruiken. Samen spelen: We moedigen kinderen aan om samen te spelen en elkaar te helpen, zonder meteen

	vaardigheden opdoen.	in te grijpen bij kleine conflicten, zodat zij leren zelfstandig oplossingen te vinden. Ook bieden wij activiteiten aan waarbij wij zelf meespelen, zodat kinderen ook bij een speelactiviteit 'in kunnen stappen'. Speelse overgangen: We gebruiken spel om overgangen tussen activiteiten soepel te laten verlopen, bijvoorbeeld met liedjes of kleine spelletjes tijdens het wisselen van activiteiten.
(Dag)ritme	Wij bieden structuur en voorspelbaarheid door het hanteren van een dagritme dat zorgt voor veiligheid en ontspanning bij de kinderen.	Vast dagritme: We volgen een vast dagritme, waarin activiteiten elkaar op een rustige en vertrouwde manier opvolgen (zie bovenstaand schema van ons dagritme). Seizoensgebonden rituelen: We vieren samen de seizoenen met kleine rituelen, zoals een herfstwandeling of het versieren van de seizoenstafel. Rustmomenten: Na intensieve activiteiten zorgen we voor rustmomenten, bijvoorbeeld met een rustig verhaal of een lied, zodat de energie van de kinderen weer kan gronden.
Geborgenheid	We willen dat kinderen zich veilig, geliefd en gewaardeerd voelen, wat bijdraagt aan hun zelfvertrouwen en welzijn.	Liefdevolle en duidelijke begeleiding: We tonen geduld en begrip, en maken gebruik van een rustige stem en oogcontact om verbinding te maken. Duidelijke grenzen stellen we op een liefdevolle manier, zodat kinderen weten wat er van hen wordt verwacht. Eén-op-één aandacht: We zorgen voor momenten waarin we individueel contact maken met elk kind, bijvoorbeeld wanneer kinderen uit school komen en tijdens eetmomenten, om hen persoonlijke aandacht te geven. Positieve bekrachtiging: We benoemen positief gedrag expliciet, zoals "Ik zie dat jij

		jouw vinger omhoog hebt,” zodat kinderen zich gezien voelen in wat ze goed doen.
Eigenheid en autonomie	Wij geven kinderen ruimte om hun eigen keuzes te maken en hun identiteit te ontwikkelen.	Keuzemogelijkheden: We bieden kinderen vrijheid binnen een gestructureerde omgeving door hen te laten kiezen tussen verschillende materialen en activiteiten. Ook bieden we keuzemogelijkheden wanneer een kind iets niet wil, zodat het nog een gevoel van controle houdt. Inspraak: Regelmatig vragen we kinderen wat zij willen doen of hoe zij zich voelen over bepaalde activiteiten, zodat zij weten dat hun mening telt. Zelfstandigheid oefenen: We stimuleren zelfstandigheid door kinderen te helpen kleine taken zelf te doen, zoals opruimen of een bekertje inschenken, en begeleiden zonder het over te nemen.
Respect en samenwerking	Wij respecteren elk kind en moedigen samenwerking (ook met ouders en school) en wederzijds begrip aan.	Jij zelf als voorbeeld: We laten zelf respect en empathie zien in de interactie met kinderen, ouders en collega's, zodat kinderen deze waarden kunnen navolgen. Conflicten begeleiden: We begeleiden kinderen bij het oplossen van conflicten door hen te vragen wat ze voelen en hoe zij het zouden willen oplossen, in plaats van direct een oplossing aan te dragen. Ouderbetrokkenheid: We betrekken ouders actief, houden hen op de hoogte en creëren een gezamenlijke aanpak in de begeleiding van hun kind. Het overdracht moment is hierin een belangrijk terugkerend moment om ouders te betrekken.
Natuurbeleving	Wij stimuleren een liefde voor de	Dagelijkse buitenactiviteit: We plannen elke dag buitenactiviteiten, zoals wandelen,

	natuur, ontspanning in de buitenlucht, en het beleven van het ritme van de seizoenen.	tuinieren of vrij spel in de natuur, om kinderen te verbinden met de natuur. Seizoensgebonden spelmaterialen: We bieden natuurlijke materialen die passen bij het seizoen, zoals bladeren, bloemen, of stenen, om spel en knutselactiviteiten te verrijken. Natuurintegratie: Binnen richten we een seizoentafel in, die we aanpassen op basis van het seizoen om kinderen bewust te maken van de natuurcyclus.
Voorleven	Wij geven het goede voorbeeld zodat kinderen leren door onze positieve waarden en gedragingen na te doen.	Het goede voorbeeld: We tonen het gewenste gedrag door respectvol en geduldig te zijn en zorg te dragen voor onze omgeving. Kinderen observeren ons en nemen dit over. Stimuleren van verantwoordelijkheid: We geven kinderen leeftijdsgebonden taken die hun verantwoordelijkheidsgevoel bevorderen, zoals opruimen, meehelpen in de moestuin of planten water geven. Samenwerken en delen: We moedigen delen en samenwerken aan door zelf samen te werken en kinderen bij gezamenlijke taken te betrekken.
Aandachtig aanwezig zijn	Wij zijn bewust en aandachtig aanwezig, zodat we de behoeften van de kinderen in het moment kunnen waarnemen.	Aanwezig waarnemen: We nemen dagelijks een moment om stil te zijn en bewust aanwezig te zijn, bijvoorbeeld door rustig te ademen voor we een groep kinderen benaderen. Luisteren naar behoeften: Door te observeren zonder direct in te grijpen, geven we kinderen ruimte om zelfstandig oplossingen te vinden en hun behoeften uit te drukken. Kalme omgang: In onze omgang met de

		kinderen behouden we een rustig tempo en toon, zodat zij zich op hun gemak voelen en leren om zelf rustig aanwezig te zijn
Holistisch mensbeeld	Wij erkennen het bestaan van een geestelijke wereld en passen een holistische benadering toe in onze pedagogiek, geïnspireerd door de Antroposofische visie van Rudolf Steiner	Individuele benadering: We benaderen elk kind als uniek en passen onze begeleiding aan op basis van hun specifieke behoeften, door goed te observeren en ons af te stemmen op hun signalen. Verbondenheid met innerlijke waarden: We blijven zelf werken aan persoonlijke groei en ontwikkeling, zodat we vanuit een diepe verbinding met onze eigen waarden kunnen begeleiden. Wij brengen onze eigen kleur in. Ook zorgen wij voor regelmatige scholing op het gebied van antroposofie. Spiritueel en emotioneel welzijn: We bieden kinderen ruimte voor verwondering en innerlijke ontdekking, bijvoorbeeld door verhalen of activiteiten die hun verbondenheid met de natuur en de seizoenen versterken.

4. Natuurbeleving

Kinderen raken tegenwoordig steeds meer vervreemd van de natuur door de sterke groei van verschillende mediamiddelen. Wij vinden natuur echter zeer belangrijk voor de ontwikkeling van het kind en stimuleren de kinderen daarom ook om veel buiten te spelen. Wij hebben bewust geen mediamiddelen binnen de Bosplaats voor de kinderen. De natuur biedt ons in de eerste plaats veel mogelijkheid tot bewegen en dat stimuleert de motorische ontwikkeling.

Daarnaast stimuleert de natuur de creativiteit omdat het ons zoveel vrijheid en mogelijkheden biedt. Verder brengt natuur ons dicht bij wie wij echt zijn, onze 'ware natuur'. De natuur doet zich namelijk ook niet anders voor dan die is, en helpt het onze eigenheid te herkennen en ons zelfvertrouwen te vergroten.

Wij willen de kinderen respect voor de natuur bijbrengen en bewust maken van de wereld om ons heen. Wij leren de kinderen waar alles zijn oorsprong vindt, zoals het brood dat zijn oorsprong vindt bij het graan. Daarom leven wij ook mee met de seizoenen, nemen we de natuur mee naar binnen en gaan we met zorg met de natuur om door bijvoorbeeld biologisch-dynamische voeding en ecologische schoonmaakmiddelen te gebruiken. Daarnaast gaan wij respectvol om met materialen, zowel binnen als buiten. Wij hopen zo het bewustzijn voor de natuur te stimuleren bij het kind.

Agnes van den Berg, hoogleraar natuurbeleving, heeft aangetoond dat vooral basisschoolkinderen baat hebben bij contact met de natuur. Het helpt hen niet alleen gezonder op te groeien, maar bevordert ook hun leervermogen en concentratie.

(Bronnen: www.agnesvandenbergh.nl, www.groencement.nl, www.ivn.nl/kindennatuur, www.springzaad.nl en www.jantjebeton.nl.)

5. Een karakteristiek per groep

Het jonge kind (4-7 jaar)

Bij de Bosplaats wordt er onderscheid gemaakt bij kinderen van 4 tot 7 jaar:

- Kleuters (4-6 jaar) en
- Junioren (6-7 jaar).

Kleuters zijn nog sterk verbonden met hun omgeving en leren vooral door nabootsing. Ze nemen met al hun zintuigen waar en volgen het voorbeeld van volwassenen door wat ze doen, niet door wat ze zeggen. Ze beleven de wereld vol vertrouwen en onbevangen. Om hen heen gebruiken we zoveel mogelijk natuurlijke materialen, eenvoudig speelgoed en biologische voeding, om echte en gezonde indrukken te bieden. We streven ernaar echt aanwezig te zijn voor de kinderen, met rust en aandacht.

De kinderen van klas 1 (groep 3), bij ons ook wel de **junioren** genoemd, zijn in een overgangsfase. Ze worden schoolrijp en gaan de wereld meer onderzoeken, vragen stellen en kritischer naar hun omgeving kijken. Hoewel ze al zelfstandiger worden, blijven ze soms kwetsbaar. Bij zowel de kleuters als de junioren houden we rekening met hun behoefte aan rust en verwerking van indrukken na school. De Bosplaats biedt

een huiselijke, rustige omgeving met vaste groepen, waar de kinderen vrij kunnen kiezen om actief of juist rustig te spelen, binnen of buiten.

Het oudere schoolgaande kind (7-12 jaar)

De kinderen van klas 2 t/m klas 6 (groep 4-8) maken een heel andere ontwikkeling door. Voor hen speelt vooral dat zij aan het ontdekken zijn dat zijzelf en ieder ander mens een apart individu is, dat er dus verschillen zijn tussen mensen en situaties onderling, dat die verschillen gevolgen hebben voor de omgang met mensen en situaties en dat er regels nodig zijn als houvast om met al die verschillende mensen en situaties te kunnen omgaan. Zij zijn al volop gewend aan het functioneren binnen een (klassen)groep/structuur en hebben langzamerhand alle dagen middagklas (behalve woensdag). Het opgroeiende kind moet zijn lichaam, dat in de leeftijd van 7 tot 12 groeit en van proporties verandert, gaan leren beheersen in grove en fijne motoriek door veel te oefenen. Daarnaast moet het kind leren sociaal te functioneren in groepen en een stevige basis te ontwikkelen om tot een zelfstandige persoonlijkheid te komen.

7. Pedagogische kwaliteit:

7.1 Zes interactievaardigheden

De kwaliteit van kinderopvang hangt sterk af van de interactievaardigheden van PM'ers. Hoe beter de communicatie en omgang met de kinderen, hoe meer het bijdraagt aan hun welzijn en ontwikkeling.

De Bosplaats zet bewust de volgende interactievaardigheden in voor het behalen van de pedagogische doelen:

Basale interactievaardigheden

1. *Sensitieve responsiviteit*
Gevoeligheid voor de behoeften en signalen van kinderen en passend reageren.
2. *Respect voor autonomie*
Kinderen ruimte geven voor eigen keuzes en ideeën.
3. *Structuren en grenzen stellen*
Voorspelbaarheid en duidelijkheid bieden door grenzen en regels.

Educatieve interactievaardigheden

4. *Praten, uitleggen en luisteren*
Communicatie om kinderen te helpen hun wereld te begrijpen en zich uit te drukken.

5. *Stimuleren van de ontwikkeling*
Nieuwsgierigheid prikkelen en kinderen stimuleren bij nieuwe activiteiten.
6. *Begeleiden en stimuleren van onderlinge interactievaardigheden*
Veiligheid en positieve relaties bevorderen door spelbegeleiding.
(Bron: NJI, 2024) [Interactievaardigheden: de sleutel voor uitvoeringskwaliteit | Nederlands Jeugdinstituut \(nji.nl\)](#)

7.2 Pedagogische doelen Riksen-Walraven

Sinds de invoering van de Wet Kinderopvang in 2005 zijn er landelijke richtlijnen vastgesteld voor de pedagogische aanpak, met duidelijke basisdoelen die in het beleid verankerd moeten zijn.

Bij de Bosplaats vormen vier pedagogische basisdoelen de kern van ons werk:

1. Emotionele en fysieke veiligheid bieden
2. Persoonlijke competenties van kinderen bevorderen
3. Sociale competenties van kinderen bevorderen
4. Waarden en normen eigen maken (socialisatie)

Deze doelen zijn leidend in onze dagelijkse begeleiding van de kinderen bij de Bosplaats en zullen we hieronder verder uitwerken.

1. Emotionele en fysieke veiligheid bieden

Wat verstaan we hieronder?

Bij de Bosplaats staat de emotionele en fysieke veiligheid van de kinderen centraal. We geloven dat een kind zich pas optimaal kan ontwikkelen als het zich veilig en **geborgen** voelt. Dit gevoel van veiligheid is ook essentieel voor ouders, zodat zij hun kinderen met vertrouwen aan onze zorg kunnen toevertrouwen. De Bosplaats wil een warme, natuurlijke omgeving bieden waar kinderen zichzelf kunnen zijn, kunnen ontspannen, en hun **eigenheid** tot bloei kunnen laten komen.

Hoe zorgen we hiervoor?

Wij willen een omgeving bieden waarin het kind zich **geborgen** en veilig voelt. Wij kiezen daarom voor zachte kleuren, zacht licht en speelgoed van natuurlijke materialen. Wij hebben ook vaste speelhoekjes waarin de kinderen in kleine groepjes samen kunnen spelen. Ook de buitenruimte biedt een duidelijk afgebakend gebied waarin ze de ruimte hebben om te ontdekken. Ook hier zijn afgeschermdes plekken om alleen of in kleine groepjes te spelen. Alles heeft een vaste plek en dat geeft vertrouwen en veiligheid voor

het kind. Ook is er een vaste plek om de eigen spulletjes te bewaren, zoals een tekening die later nog afgemaakt kan worden of mee naar huis gaat.

We werken met vaste groepen, met vaste gezichten en een voorspelbaar **dagritme met** gezamenlijke (eet)momenten, activiteiten en vrij **spel**, wat bijdraagt aan een gevoel van veiligheid en structuur. Elke dag begint met een moment van persoonlijke aandacht tijdens de start van de groep, waarin de PM'er de tijd neemt om elk kind persoonlijk welkom te heten en met **aandachtige aanwezigheid** contact te maken.

De vaste PM'er is altijd in de buurt, beschikbaar voor steun en aandacht, en is zich bewust van het **holistische mensbeeld** van het kind. Daarbij heeft de PM'er oog voor de individuele behoeften van elk kind.

Daarnaast heeft elk kind een mentor die fungeert als het vaste aanspreekpunt voor zowel het kind als de ouder.

Voor nieuwe kinderen, of kinderen die doorstromen naar een andere groep, bieden we een wenperiode aan in overleg met ouders, zodat het kind de tijd en ruimte krijgt om te wennen aan de overgang.

De emotionele veiligheid van kinderen begint bij een team dat stevig staat en zich bewust is van de eigen emotionele balans. We investeren in de deskundigheid en samenwerking van onze PM'ers. Het team van de Bosplaats bestaat uit betrokken en bekwame professionals die met elkaar reflecteren, overleggen en ervaringen delen. We stimuleren een open cultuur waarin ook de eigen kwetsbaarheid besproken mag worden. Dit zorgt voor veerkracht, continuïteit en oprechte aandacht voor elk kind.

Rol van de natuur

Bij De Bosplaats speelt **natuurbeleving** een centrale rol in het creëren van een veilige, avontuurlijke én ontspannen omgeving. De natuur biedt rust, prikkelarm spel, ritme en herhaling, maar ook uitdaging, ontdekking en het nemen van verantwoorde risico's. Juist in de natuur leren kinderen hun grenzen kennen en verleggen, bijvoorbeeld door te klimmen, balanceren of buiten spelen in weer en wind. Deze vorm van risicovol spel helpt kinderen om zelfvertrouwen op te bouwen, lichaamsbewustzijn te ontwikkelen en hun eigen mogelijkheden en grenzen te ontdekken. De natuur is geen decor, maar een pedagogisch middel. Door dagelijks buiten te zijn, raken kinderen verbonden met de

seizoenen, dieren, planten en het ritme van de natuur.

Dit draagt bij aan een gevoel van geborgenheid en betekenis, ze leren dat ze onderdeel zijn van een groter geheel.

Die verbondenheid zorgt niet alleen voor rust, maar ook voor zorgzaamheid en verantwoordelijkheidsgevoel.

Aangezien we drie verschillende locaties hebben met verschillende buitenpleinen, proberen we in de breedste zin vorm te geven aan de beleving van natuur.

Natuurbeleving begint bijvoorbeeld al bij het samen kijken naar wat voor weer het is, of de regendruppels of zonnestralen op onze huid voelen.

Rol van de pedagogisch medewerker

Onze PM'ers dragen actief bij aan de emotionele veiligheid door een sfeer van **respect en samenwerking** te bevorderen. Dit betekent dat we aandacht besteden aan **samen spelen**, grenzen respecteren, en ruimte geven aan- en benoemen van emoties. Bij de oudere kinderen worden conflicten op een constructieve manier uitgepraat, en we bespreken regelmatig met de kinderen wat het betekent om elkaar te respecteren en hoe we elkaar kunnen ondersteunen. **Voorleven** staat hierin voor ons centraal.

PM'ers **leven** het goede voorbeeld **voor**, zowel in hoe ze met de natuur en dieren/insecten omgaan, als in hoe ze elkaar benaderen. Ze helpen kinderen om hun angsten te overwinnen en moedigen hen aan om hun eigen emoties en die van anderen te leren begrijpen en te uiten. We stimuleren kinderen om hun eigen impact te leren kennen, zowel op zichzelf, op de ander, als op de natuur en de gezamenlijke ruimten en materialen.

Bij de intake bespreken we met ouders hoe we het beste kunnen inspelen op de behoeften van hun kind. We stellen vragen als: Wie is uw kind? Wat heeft uw kind nodig om zich veilig te voelen? Waar kunnen wij rekening mee houden? Dit helpt ons om samen om het kind heen te gaan staan, en daarbij een veilige en ondersteunende omgeving te creëren waarin het kind zich gezien, gehoord en begrepen voelt.

2. Persoonlijke competentie van kinderen bevorderen

Wat verstaan we hieronder?

Bij de Bosplaats draait het bevorderen van persoonlijke competenties om het stimuleren van een brede waaier aan vaardigheden, zoals emotionele, cognitieve, communicatieve, motorische, creatieve, sociale en morele competenties. Dit gaat hand in hand met de ontwikkeling van **autonomie/eigenheid**, het ontdekken van talenten, en het versterken van de eigen identiteit. Kinderen leren hier zelfredzaamheid, veerkracht,

zelfvertrouwen, en de kunst om keuzes te maken en problemen op te lossen. Bovendien ontdekken ze al spelenderwijs de natuur en hun eigen plek daarin.

Hoe zorgen we hiervoor?

Bij de Bosplaats zien wij ieder kind als uniek wezen dat er mag zijn zoals hij is. Ieder kind heeft zijn eigen talenten en mogelijkheden om zich te ontwikkelen en mag dit op zijn eigen tempo volgen. De PM'er erkent de eigenheid van het kind en reageert daar responsief op. Wij bieden activiteiten aan die gericht zijn op de ontwikkeling van verschillende gebieden. Hoofd, hart én handen komen aan bod. Wij bieden de mogelijkheden, maar het kind krijgt zelf de keuze wat het wil doen. Zo wordt de **eigenheid en autonomie** van het kind gestimuleerd en gerespecteerd. Ook worden de initiatieven van kinderen serieus genomen en wordt er geluisterd naar wat het kind te vertellen heeft. Doordat het kind zich in zijn gehele zijn gezien en gerespecteerd voelt en voelt dat hij er mag zijn zoals hij is, kan het zich veilig voelen bij ons. Zo ontstaat er ruimte om zijn persoonlijke competenties te ontwikkelen. Het kan dan bijvoorbeeld zijn motoriek ontwikkelen door buiten te spelen, een toren te bouwen of te knutselen

Naast spel bieden we ook andere (**natuurbeleving**)activiteiten aan die bijdragen aan de ontwikkeling van persoonlijke competenties. Dit stemmen we vaak af op het **ritme** van het seizoen. Bijvoorbeeld: in de zomer maken we dammetjes en rivieren in het zand, in de herfst maken we kastanjepoppetjes of koken we pompoensoep, in de winter maken we buiten een vuurtje en bakken we broodjes, in de lente gaan we op zoek naar krokusjes.

Rol van de natuur

De natuur speelt een centrale rol bij de Bosplaats. Buiten zijn biedt kinderen volop kansen om zichzelf te ontdekken en hun competenties te ontwikkelen. Klimmen in bomen, hutten bouwen, en andere avontuurlijke activiteiten versterken hun motoriek, creativiteit, en probleemoplossend vermogen. Door buiten te spelen, leren kinderen hun eigen grenzen en krachten kennen. Bovendien heeft de natuur een rustgevend effect, wat de concentratie verhoogt en de ideale omstandigheden creëert om te filosoferen en te reflecteren.

Rol van de pedagogisch medewerker

Onze PM'ers observeren zorgvuldig wat elk kind nodig heeft om zich optimaal te ontwikkelen. De kinderen worden ook met grote regelmaat besproken in het locatieoverleg om met elkaar uit te wisselen over de behoeftes en verlangens van de kinderen. Wij kijken daarin **holistisch** naar het kind en zijn context. Door het kind te stimuleren, aan te moedigen, samen oplossingen te zoeken, en te

complimenteren bij successen, ondersteunen we de ontwikkeling van zelfvertrouwen en een gevoel van **autonomie**. Naarmate kinderen ouder worden, verschuift de nadruk steeds meer van enkel **voorleven**, naar zelfstandig oplossingen vinden.

Bij ons is er ook veel ruimte voor het ontwikkelen van creativiteit. De PM'ers stimuleren de fantasie van het kind, wat helpt om zijn creativiteit te ontwikkelen. Zoals bij het rollenspel waarbij het kind bij het naspelen nieuwe spelsituaties kan bedenken. Wij hebben in onze ruimte daarom een huisje om het dagelijkse leven na te spelen en er zijn verkleedkleden. Daarnaast worden er veel verhalen verteld tijdens de tafelmomenten of is er voor de oudere kinderen de mogelijkheid tot zelf lezen, wat het verbeeldingsvermogen van het kind stimuleert. Ook bieden de PM'ers creatieve activiteiten aan, zoals houtbewerken, schilderen, knippen en plakken, tekenen etc.

PM'ers passen hun aanpak aan op de leeftijd en ontwikkelingsfase van elk kind, en bieden activiteiten die bij hun niveau passen.

Een goede afstemming met ouders is essentieel om de ontwikkeling van het kind optimaal te ondersteunen. We vinden het belangrijk om met ouders uit te wisselen wat zij thuis of op school zien, en wat wij hier op de Bosplaats waarnemen. De overdracht wanneer het kind wordt opgehaald vinden wij dan ook een belangrijk moment om de lijntjes kort te houden en regelmatig in gesprek te zijn over de behoeften, talenten en eventuele zorgen rondom het kind. Hierdoor kunnen we beter inspelen op wat het kind nodig heeft. Wanneer de overdracht niet voldoende tijd en ruimte geeft, kunnen we altijd een (telefonisch) gesprek inplannen.

3. Sociale competentie van kinderen bevorderen

Wat verstaan we hieronder?

Bij de Bosplaats stimuleren we kinderen om zich te ontwikkelen tot sociaal vaardige en betrokken individuen die goed functioneren in de maatschappij enerzijds, en anderzijds hechten wij veel waarde aan de eigenheid van het kind. Dit betekent dat ze leren zich in anderen te verplaatsen, effectief te communiceren, samen te werken, anderen te helpen, en conflicten op te lossen. Daarnaast hechten we waarde aan het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid, respect voor elkaar, voor jezelf en het vermogen om persoonlijke grenzen aan te geven.

Hoe zorgen we hiervoor?

Bij de Bosplaats hebben we respect voor elkaar en is iedereen welkom. We luisteren naar elkaar en geven elkaar de ruimte om ons verhaal te vertellen. De tafelmomenten

zijn hier een vast moment voor. Dan kunnen we in rust onze ervaringen delen. Er is ook ruimte om te luisteren naar een verhaal. Dit versterkt het samenzijn en het leert ons inleven in de ander.

Ook volgen we een **ritmische** balans tussen inspanning en ontspanning, wat kinderen helpt om in **geborgenheid** op een natuurlijke manier hun sociale competenties te ontwikkelen. Op school verloopt alles volgens een vast plan, maar op de BSO werken we met een vast **ritme** waarin de kinderen meer vrijheid krijgen. Hoe ga je als kind om met deze vrijheid in een groep? De PM'er begeleidt het kind hierbij, onder andere bij het omgaan met verlies, jezelf herpakken, delen, en het aanvoelen en uitspreken van grenzen.

Dagelijkse interactie met andere kinderen vormt de basis, waarbij activiteiten, speelruimtes en materialen gericht zijn op samenspel en samenwerking. Kinderen ontdekken dat ze samen vaak meer bereiken dan alleen en leren om conflicten zelf op te lossen in de **geborgenheid** van de begeleiding van de PM'ers. We bieden **aandachtige aanwezigheid**, waarin kinderen liefdevolle begeleiding ontvangen en zich vrij voelen om zichzelf te zijn en hun **eigenheid** vorm te geven. Door middel van **voorleven** en sociaal wenselijk gedrag met positieve feedback en complimenten te belonen, leren kinderen zich op een respectvolle, authentieke manier te ontwikkelen.

Rol van de natuur

Natuurbeleving is een centrale pijler bij de Bosplaats. De natuur biedt niet alleen rust en ruimte, maar nodigt ook uit tot samenwerken en sociale interactie. De buitenruimte, met bomen, hoekjes beschutte bosjes en open plekken, biedt kinderen de mogelijkheid om op een ontspannen manier aan hun sociale competenties te werken.

De natuurlijke omgeving helpt hen om de ritmes van de seizoenen te ervaren, wat bijdraagt aan hun gevoel van verbondenheid met de natuur en het dragen van sociale verantwoordelijkheid, door bijvoorbeeld samen afval op te ruimen die we in de buitenomgeving vinden. Onderzoek wijst uit dat kinderen die in een groene omgeving spelen meer vriendjes maken en dat er minder gepest wordt.

Rol van de pedagogisch medewerker

Kinderen doen volwassenen na. Zij leren door imiteren. Een goed voorbeeld geven, doet volgen. **Voorleven** is bij de Bosplaats dan ook van groot belang. De PM'ers bij de Bosplaats zijn liefdevol betrokken. Wat kinderen bij hun juf of meester zien, ademen zij als het ware in. De PM'er luistert, verwoordt en begeleidt niet alleen, maar geeft ook (wanneer passend) gehoor aan die behoeftes. Zo leert elk kind op een respectvolle manier met anderen om te gaan en ervaart het de vrijheid om zijn of haar **eigenheid** te ontdekken en te ontwikkelen.

4. Waarden en normen eigen maken (socialisatie)

Wat verstaan we hieronder?

Bij de Bosplaats krijgen kinderen de ruimte om zich de waarden en normen van de samenleving eigen te maken, binnen een omgeving die hen ondersteunt in hun persoonlijke en sociale ontwikkeling. Dit proces, dat socialisatie wordt genoemd, speelt zich af in het gezin, op school en zeker ook op de BSO. Hier ontmoeten kinderen andere kinderen en volwassenen, wat hen in aanraking brengt met verschillende aspecten en de diversiteit van onze samenleving. We benadrukken niet alleen het respect voor elkaar, maar ook voor de natuur, het milieu en de materialen die we gebruiken.

De belangrijkste waarden en normen bij de Bosplaats zijn:

- **Respectvol omgaan met jezelf en met anderen**
Het ontwikkelen van begrip en waardering voor jezelf (je eigen grenzen en wensen) en die van de mensen om je heen.
- **Respectvol omgaan met de natuur**
Bewustwording van onze impact op de natuur en het belang van zorg en bescherming.
- **Respectvol omgaan met materialen en spullen**
Het waarderen en zorgvuldig omgaan met de middelen en materialen die we gebruiken.

Hoe zorgen we hiervoor?

Wij zijn samen verantwoordelijk voor elkaar en de ruimte bij de Bosplaats. Wij leren de kinderen elkaars eigenheid te respecteren en elkaar te helpen als iemand anders het even moeilijk heeft. Zo dragen wij samen verantwoordelijkheid voor iedereen in de groep. Ook ruimen we samen weer op als we klaar zijn met spelen en zorgen we ervoor dat de ruimte binnen en buiten weer netjes en gezellig is. We stimuleren de kinderen mee te helpen met de huishoudelijke taken, zo leren ze ook daarin hun verantwoordelijkheid te nemen. Ook mogen ze tijdens de maaltijden het eten of drinken uitdelen, zo leren ze het samen delen en het verantwoordelijkheid nemen voor hun taken.

Rol van de natuur

De natuur speelt een centrale rol in het eigen maken van waarden en normen bij de Bosplaats. Door veel buiten te zijn, komen kinderen op een natuurlijke manier in aanraking met de wereld om hen heen. Ze leren dat bomen respect verdienen, dat afval

moet worden opgeruimd, en dat dieren met rust gelaten moeten worden. Deze bewustwording groeit organisch door hun dagelijkse ervaringen in de natuur.

Rol van de pedagogisch medewerker

PM'ers **leven** het goede voorbeeld **voor**. Wij zijn ons daarom bewust van onze houding en leven, dat wat wij willen meegeven, voor aan het kind. Zo gaan wij ook zelf met respect met elkaar om, leven wij ook zelf de regels en afspraken na en gaan wij ook met respect voor de wereld om ons heen om. In gesprekken luisteren we naar elkaar zodat de kinderen dit kunnen nabootsen en dus ook zullen leren luisteren. Ook bieden wij grenzen aan het kind zodat het kind zijn eigen grenzen leert aangeven. Het bespreken van de grenzen waarbinnen kinderen zich vrij kunnen ontwikkelen, is een essentieel onderdeel van ons dagelijks werk. De omgangsregels van de verschillende groepen van de Bosplaats worden (waar mogelijk) per groep samen met de kinderen opgesteld en regelmatig met de kinderen besproken, waarbij we hen actief betrekken om hun eigen plek binnen deze kaders te vinden.

Waarden kunnen voor iedereen verschillend zijn, en daarom geven de PM'ers de kinderen de ruimte om hierover te praten en met elkaar in gesprek te gaan. Dit respect voor **eigenheid** en de diversiteit van perspectieven wordt bij De Bosplaats gekoesterd, waardoor kinderen leren hun eigen waarden te ontwikkelen in relatie tot de wereld om hen heen.

8. Beleidscyclus en kwaliteitsbewaking

Bij de Bosplaats is ons beleid geen document dat ongebruikt blijft; het vormt de basis voor ons dagelijkse werk en de kwaliteit van onze opvang. We waarborgen deze kwaliteit door een zorgvuldig proces van uitvoering en bewaking, waarin ook de oudercommissie een belangrijke rol speelt.

Ons algemene beleidsplan wordt omgezet naar concrete werkplannen en veiligheids- en gezondheidsprotocollen op locatieniveau. Deze beleidsplannen worden jaarlijks geëvalueerd onder toezicht van onze pedagogisch beleidsmedewerker, om ervoor te zorgen dat ze in lijn blijven met onze visie en de actuele wetgeving. Eventuele wijzigingen in het beleid worden altijd besproken met de oudercommissie, en ons beleidsplan wordt elke vijf jaar of eerder herzien.

8.1 Proces- en structurele kwaliteit

We monitoren voortdurend hoe kinderen hun tijd bij de Bosplaats ervaren, door observaties en gesprekken. Feedback van ouders en de oudercommissie geven ons inzicht in de proceskwaliteit, die we bespreken in werkoverleggen.

Wat betreft structurele kwaliteit, bespreken we voortdurend de uitvoering van ons pedagogisch beleid. Activiteiten en vakantieprogramma's worden geëvalueerd om te waarborgen dat onze pedagogische doelen en kernwaarden consistent worden nagestreefd.

8.2 Veiligheid en gezondheid

Onze aanpak rondom veiligheid en gezondheid is vastgelegd in ons veiligheids- en gezondheidsbeleid die regelmatig wordt herzien en afgestemd op de locaties. De GGD inspecteert jaarlijks, waarbij ze onder meer kijken naar het pedagogisch klimaat, de groepssamenstelling, veiligheid, en ouderrecht. De rapporten van deze inspecties zijn openbaar beschikbaar in het Landelijk Register Kinderopvang. Het meest recente rapport is te vinden op onze website.